

„Jaj de jó a habos sütemény!”

Cukrászda – hátulnézetben

„Mit érne Szeged Virág nélkül?” – kérdezte egyik ismerősöm, amikor meghallotta: talán autószalon lesz a város patinás kávéháza helyén. Nem túlzás, ha azt mondom, nemcsak a szegediek szívéről esett le a nagy kő, amikor a Szervánszky testvérek és gyermekeik megvásárolták a cukrászdát. S hogy az újságíró se legyen vádolható negatív előítéletekkel, álljon itt bizonyítékként: évekkel ezelőtt éppen e sorok írója szolt elismerő szavakkal a Délmagyarban a népszerű soltvadkert cukrászda tulajdonosáról, az egyenruhába bújtatott, udvarias kiszolgálókról, az akkor párját ritkítóan finom fagyaltról és süteményekről.

Ilyen emlékekkel léptem hát be a Virág hátsó bejáratán. A szűk folyosón áldogáltunk a tisztiorvossal és a két közegészségügyi felügyelővel, míg bebocsátást nem nyertünk.

– Július 28-án kelt az a határozat, amelyet az ÁNTSZ városi intézete állított ki – mondja dr. Kovács Zsuzsanna miközben utcai ruhába öltözött alkalmazottak jönnek-mennek körülöttünk. – Eszerint a nagy Virág cukrászda műhelyének üzemelését föltételekkel engedélyezték. Mégpedig: „tojás-előkészítő helyiség hiányában csak létojást lehet fölhasználni a műhelyben (ezt Soltvadkertről szállítják). Gyümölcs-előkészítő helyiség hiányában a sütemények töltelékeként csak mirelit- vagy konzervgyümölcsöt lehet fölhasználni.”

Tulajdonképpen az egészségügyi előírásoknak megfelelő helyiségek és föltételek hiánya minden baj forrása. Nyár óta ellenőrzés ellenőrzést követ, bírságolások, föllegezések, újabb ellenőrzések. Ez a mostani éppen az első fokozat elutasított föllegezés következménye, merthogy a megyei felügyelő korábbi jegyzőkönyvét a tulajdonos – mivel nem volt jelen a vizsgálatnál – nem írta alá.

Rajtaütésszerűen jönnek

– Hát persze, megint rajtaütésszerűen jönnek! – berzenkedik az időközben riadóztatott Szervánszky László. Az újságíró nem vagyok köteles fogadni, de így legalább meghallgattatik a másik fél is. Kampány van ellenünk, eddig tizenegyszer vizsgált bennünket a Köjál.

– A városiak négyszer, a megyei ellenőrök kétszer jártak itt – szól közbe a tisztiorvos.

– A legutóbbi jegyzőkönyvvel nem értek egyet.

– Azért vagyunk itt ismét.

– S ha mindez meg is jelenik az újságban, az nem használ nekünk.

Tény, hogy a valóság leírása nem mindig azonos hatású, mint egy fizetett hirdetés.

– Eddig 110 milliót investáltunk be fejlesztésre. Megvettük az önkormányzattól ezt a szomszédos lakást, idő kell, hogy tökéletesen átalakítsuk.

– Addig viszont se tojást, se nyers gyümölcsöt nem használhatnak föl, amíg ezek érintkezhetnek késztermékekkel, amíg a tisztítás feltételei nem adottak. S addig határozat tiltja az ebből készült termékek – sütemények, fagyaltok – gyártását is.

Az úgynevezett téstapozton kész krémeslapok, tortakarikák sorakoznak. A mester éppen linzerkészítéssel szorgoskodik. A kérdés, hol szállítják a kész süteményeket, a válasz: a raktáron át.

A három helyiségből álló műhely közegészségügyi engedély nélkül működik. A raktárban a földön heverő liszteszsákok mellett fedetlen,

kész tortakarikák. A szemközti ajtó mögött tejeskanna, benne tojássárgája. A mester szerint előző este óta áll ott, a tulajdonos szerint pár órája. Mivel nincs mosóalkalmazatosság, a friss gyümölcsöt is engedély nélkül tárolják, méghozzá együtt egyéb, padlóra helyezett élelmiszerekkel.

A technológiai láncolatot nem tudják betartani, a tiszta és a szennyes útvonalak többszörösen keresztezik egymást – nézze, fedetlenül tárolják itt a szemetet –, ezért fokozott a fertőzésveszély. Konyhák, éttermek létesítései szabvány írja elő a földolgozás sorrendjét.

Itt a műhelyen keresztül viszik be a mosatlan – földes, permetezett – gyümölcsöt, a nem fertőtlenített tojást, amely ezen az övezeten áthaladva szalmonella-fertőzést okozhat.

Szappan és Köjál-szabályzat

Elegáns utcai ruhában térül-fordul mellettünk egy hölgy: a raktárból egyenesen az előkészítőbe viszi a narancsot, s azonmód mosatlanul levét présel belőle. Az ellenőrök a szemük sarkából figyelik. Ez a jelenet elkerüli a főnök figyelmét, de a másik alkalmazott gondatlanságának már ő is szemtanúja lesz. A citromot szeletelő kislány gondolkodás nélkül vágja rá a kérdésre – hol mosta meg a gyümölcsöt? – a választ: nem mostam meg.

Alig hiszek a fülemnek. Az ötéves, tájékozott gyerek is füllent legalább, ha efféle rajtakapják, mert ő tudja, hogy hibát követett el.

Bekukkantunk a WC előterébe, mert kézmosó csak ott van: sehol egy fertőtlenítő, sehol egy szappan és törölköző.

Hívatnak a szalonba.

– Csillag János, önkormányzati képviselő – mutatkozik be a kávéját kortyolgató úr.

– Parancsoljon – mondom.

– Nem tetszik, hogy újságíró hívtam ide a Köjál. A túlzott aggodás mögött én más látok...

– Mire gondol?

– Valóban csak az egészségvédelem izgatja őket?

– Mi más?

– Talán szívesebben látták volna itt az autószalont!

Odabenn Szervánszky úr igyekszik meggyőzni az ellenőröket: elavult ez a Köjál-szabályzat, s minden erejével harcolni fog megváltoztatásáért.

Végül is békésen elbúcsúznak egymástól. A jegyzőkönyvet ezúttal aláírja azzal a megjegyzéssel: kifogásolja az újságíró és a fotós jelenlétét.

Munkahelyemre visszaérve újabb meglepetés vár. A lépcsőházban éppen távozó, fölhaborodott látogatókba: a Virágban az imént még narancslevet préselő hölgybe és a képviselő úrba botlom...

CHIKÁN ÁGNES

Az abortusz éve

Elsősegély forró dróton

– Programajánlataik egy felmérés után születtek.

– Nem csak a felmérés tapasztalatai miatt tartunk szükségesnek egy komplex felvilágosító programot, hiszen a szülészetben nap mint nap találkozunk az abortusz-problémával és látjuk, hogy a fiatalok körében veszélyes mértékben emelkedik a nem kívánt terhességek és ezzel együtt a terhességmegszakítások száma. Ám részletesen kívántuk elemezni a fiatalok szexuális ismereteit, fogamzásgátlási szokásait. Ezért ebben az esztendőben kérdőívet töltöttünk ki a klinikánkon abortuszra jelentkező fiatalokkal. Januártól novemberig összesen 103 fiatal – 18 éven aluli – lánynál végeztünk terhességmegszakítást, közülük 94 vállalta, hogy válaszol írásban feltett kérdéseinkre.

– Ezeket a kérdőíveket most, decemberben értékelték. Elemzésük során milyen eredményre jutottak?

– A legfontosabbakat ragadom ki. A lányok 15-16 éves korukban kezdték a szexuális életet, s 70 százalékuk azóta rendszeres nemi életet él. Az indíték kivétel nélkül érzelmi vonzalom. A megkezdettek 79 százaléka 16 vagy 17 éves korban esett teherbe, de volt egy 12 éves terhesség. Szexuális és fogamzásgátlási ismereteiket a partnereiktől és a médiumokból szerzik, tanáraik, szüleik a tájékoztatásban, a felvilágosításban nem játszanak jelentős szerepet. S egy számunkra megdöbbentő adat: 39 százalékuk iskolai végzése során egyetlenegyszer sem „találkozott” a szexuális élettel, a fogamzásgátlással foglalkozó felvilágosító előadással. A dolognak éppen az a lényege, s egyik fő tanulsága, hogy a fiatalok körében hiányzik a felvilágosítás, pedig az ismeretekre támaszkodó, tudatos megelőzés lenne az igazi „abortusz-törvény”.

– Említette, hogy volt a magzatukat elvetető lányok között egy 12 éves, őrá még azt mondják, gyerek lány.

– Az évei számából ítélve

MA

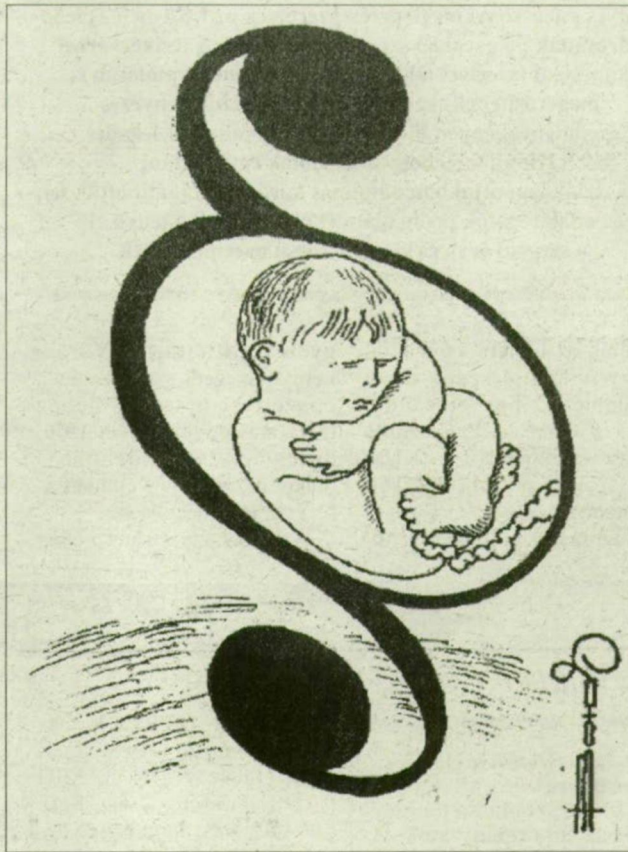
LEVÉL TÉLAPÓKÁNAK – Nagylaki József zenés bábműsorát láthatják a gyerekek 9 órakor a tápéi Heller Ödön Művelődési Házban, 11 órától a Szegedi Báb-színházban – a Bartók Béla Művelődési Központ szervezésében.

RENDHAGYÓ TÖRTÉNELEMÓRA: Egyiptom a fáraók országa – 14.30–16 óráig a Százszorszép Gyermekházban.

A DEBRECENI JELES NAPOK című gyermekműsor 15.30 órakor kezdődik a Damjanich kollégiumban.

SZÍN-JÁTÉKOS ILLEMTAN STÚDIO általános iskolásoknak 16, középiskolásoknak 18 órától a BBMK Belvárosi klubjában. Vezeti: Dálnoky Zsóka.

A CSONGOR TÉRI ÁLTALÁNOS ISKOLA karácsonyi hangversenye délután fél 5-kor

Magzatvédelem...

Az előrejelzések szerint, ma dönt a Parlament az abortuszról, szebben fogalmazva, a magzatvédelmi törvényről.

Nevezetesen arról, hogy az A változatot fogadják el, ami szinte mindenki számára kötelezővé tenné a magzat kihordását, kivéve, ha a terhesség az anya életét veszélyezteti. A másik, a B változat lehetőséget ad az abortuszra akkor, ha az anya válsághelyzetbe kerül. Akármelyikre is voksolnak ma a honatyák és a kisebbségben levő honatyák, a szexuális felvilágosítóra a jövőben még inkább szükség lesz, mert a megelőzés a járható út a nem kívánt terhességek elkerülésére. A SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának tanársegédjével, dr. Takács Istvánnal arról a komplex és hatásosnak tűnő családtervezési programról is beszélgettünk, amelyet azért készítettek, hogy minimumra csökkenjen a fiatalok terhességmegszakítások száma.

valóban az. Ebben az esetben azonban életkorát meghazudtolóan fejlett lányról van szó, aki már egy éve rendszeres szexuális életet él 17 éves partnerével. A meglepő az, hogy városban élnek mindketten, városi iskolába járnak, tehát a felvilágosítást elvileg meg kellett volna kapniuk, de

nem így történt, s egyszer csak bekövetkezett a baj.

– Nem gondolja, hogy éppen az akceleráció, a lányok hamarabb bekövetkező testi érettsége az oka annak, hogy a korábbiaknál lényegesen több lány él már tizenévesen szexuális életet?

– Tény, hogy a mai lányok

DM PROGRAMAJÁNLAT

kezdődik a felsővárosi templomban. Közreműködnek az iskola jelenlegi és volt diákjai. Vezényel: Juray Miklósné és Gulyás Mária. Orgonán kísér: Ordasi Péter.

NEW KIDS KLUB 17–19 óráig: diszkó, Joe születnapja, New Kids újság, videófilm, meglepetések – ALBA KLUB 18–20 óráig az ifjúsági házban.

NÖVENDEKHANGVERSENY. A Király-König Péter Zeneiskola növendékhangversenye délután fél 6-kor lesz.

A KOTA Csongrád Megyei Szervezete Kodály Zoltán születésének a 110. évfordulója alkalmából hangversenyt rendez a Szegedi Konzervatórium Leánykara.

termében (Tisza L. krt. 79.) 18 órakor. Fellépnek: a SZAOE Főiskolai Kar Nőikara, a Kiszőv Vegyeskara, a Tömörkény István Gimnázium Leánykara, az Ifjú Zenebarátok Kórusa, a JGYTF I. sz. Gyakorló Általános Iskolájának Bartók Kórusa és a Szegedi Konzervatórium Leánykara.

SASFÉSZEK ROCK AND ROLL KLUB működik 19–21 óráig (keddenként is) a Juhász Gyula Művelődési Központban.

A VIRÁG KÁVÉHÁZBAN 19 órától: Suttog-e még a város? – Halász Miklós és Ladányi Zsuzsa estje.

HOLNAP A KIRÁLY-KÖNIG PÉTER

7. hét

83

46

82

A HOROSZPÓK

CSÜTÖRTÖKI NYERŐSZÁMAI

fejlettebbek testileg az előző nemzedékeknel, de a szomatikus fejlettséggel nem jár együtt a pszichés fejlettség. Következésképpen a gondolkodásuk gyerekes. Nem elég érettek ahhoz, hogy felnőttként viselkedjenek, felelősen, a dolgok következményeit mérlegelve cselekedjenek.

– Akkor legyen alkalom most a cselekedet következményeinek ismertetésére.

– A fiatalok abortusz későbbi következménye a gyakori sterilitás, ami azt jelenti, hogy évek múlva, amikor már szeretne, nem tud teherbe esni. A másik eset, amikor sikerül ugyan a teherbeesés, de a magzatot nem képes kihordani. E későbbi sikertelenségek oka, hogy az abortusz során, a tágitás miatt a méhnyak izom-és rostrendszere ronccsolódik. A többi között e következményeket sem ismerik a fiatal lányok.

– A megelőzés érdekében tett felvilágosításra milyen javaslatok vannak a komplex program számára.

– A program szerinti felvilágosító munkában nem kevés szerep jutna a médiának, de az egyik legfőbb teendő téren, hogy az orvosképzésben és tanárképzésben kapjanak helyet a szexuális élettel és a fogamzásgátlással kapcsolatos ismeretek. Igen fontos, hogy a fogamzásgátló tabletták és eszközök könnyen elérhetők legyenek. A program részének tekintjük – külföldi minta alapján – a hot-line, a forró drót rendszer kiépítését. Ez a segélynyújtó telefon, ami itt Szegeden, az országban elsőként hamarosan működik majd, bármikor felhívható fogamzásgátlással kapcsolatos tanácsért, felvilágosításért. A széleskörű felvilágosító program szervezeti alapja a jelenleg is meglévő Család és Nővédelmi Tanácsadó hálózat lenne. Meggyőződésünk, hogy ezzel és csak így módon érhető el, hogy a fiatalok abortuszok száma a minimumra csökkenjen.

KALOCSAI KATALIN

ZENEISKOLÁBAN karácsonyi koncertet rendez 11 órakor a Bartók Béla Művelődési Központ.

A NÉPRAJZI NÉPPÓISKOLA következő előadása a Csongrád Megyei Pedagógiai és Közművelődési Szolgáltató Intézetben (Közép fasor 1–3.) 15 órakor lesz. Téma: Szlovákok Békés és Csongrád megyében. Előadó: dr. Krupa András néprajzkutató.

A DECEMBERI JELES NAPOK című gyermekműsor 15 órakor kezdődik az algyői művelődési házban.

KAMASZKLUB lesz 16–18 óráig a Százszorszép Gyermekházban.

GYERMEKKARÁCSONY Halász Judittal és a Bojtorján együttesel, délután 4 órától az újszegedi Sportcsarnokban.

A BAROSS-VEDRES ESTÉK keretében dr. Greguss Pál, a Budapesti Műszaki Egyetem emiratus professzora illusztrált előadást tart A természetgyógyászok felelőssége címmel a Vedres István Építőipari Szakközépiskolában, 17 órakor.

A VIRÁG KÁVÉHÁZBAN 17 és 19 órakor a Stílus Kft. dívatbemutatója.

AD AND D KLUB középiskolásoknak 18 órától a BBMK Belvárosi Klubjában.

A CANTICUM KAMARAKÓRUS HANGVERSENYE 19 órakor lesz a JATE aulájában. Művészeti vezető: Gyüdi Sándor. Közreműködik: Andrejesik István – ének, Lugosi Zsuzsanna – zongora. A műsoron Cavendish, Bennet, Janequin Schubert, Debussy, Britten, Busto, Genée és Ransé művei szerepelnek.